

Notranjec

GLASILO

„POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA ZA NOTRANJSKO.“

Št. 11.

V Postojni, 24. maja 1905.

Leto I.

Deželni zbor.

Deželni zbori nižjeavstrijski, predarlski in istrski so bili sklicani na dan 17. maja, češki na dan 18. maja in bukovinski na dan 25. maja k rednemu zasedanju. Kranjski deželni zbor se ne skliče, ker klerikalci nočejo opustiti svoje ljudstvu kvarne obstrukcije. Dokler vlada ne dobi od klerikalnega vodstva garancij, da se v deželnem zboru ne bo obstruiralo in razgrajalo; dokler nima zadostnega poročila zato, da bo deželni zbor, ako se skliče, tudi redno deloval, toliko časa deželnega zbora sklicati ne more, ako noče, da se bodo ponavljali taki žalostni prizori, kakor v zadnjih zasedanjih. Odveč bi bilo podrobno navajati škodo, ki je pri tem trpi naša dežela, naše ljudstvo. Oškodovani smo vsi in v tem ni razlike med naprednjaki in klerikalci. Seveda, v prvi vrsti občutijo obstrukcijo oni kraji, ki že nekaj let pričakujejo rešitev svojih prošenj glede uvrstitve cesta med okrajne ceste, dovolitev podpor za zgradbo novih šolskih poslopij, vodovodov, novih cest, za obnovitev vničenih vinogradov itd. Lehko si mislimo, da še sto in sto družin za ljudski blagor važnih ljudskih zadev zaman pričakuje rešitve. Koliko nadebudnih revnih mladeničev bi lahko nadaljevalo na visokih šolah svoje študije, ako bi se jim zagotovila podpora deželnega odbora, kakor je bilo to v navadi, odkar obstoji deželni zbor kranjski. Brezvestni zagovorniki obstrukcije bodo skoro gotovo tudi tukaj postavljali resnico na glavo in slepili nerazsodno ljudstvo s trditvijo, da je dežela itak zadolžena, tedaj tudi ne more dajati nobenih podpor.

To je istina, deželni odbor jih v svojem sedanjem kočljivem položaju v resnici dajati ne more in ravno zato je zasedanje in redno delovanje deželnega zbora nujno potrebno, da preskrbi postavna sredstva in potrebne dohodke za ljudske potrebe. Obstrukcija je ono zlo, ki provzročuje našemu kmetu, bodisi, da je naprednega ali klerikalnega mišljenja, neizmerno škode. Ako nam duhovska stranka trdi, da je za naše ljudstvo nujneje in koristneje reševati prepirljivo vprašanje o volilni

reformi in govoriti mu o ljudskih pravicah, kakor reševati njegove nujne gospodarske zadeve, je to smešno. Reformirajte kot „katoliška ljudska stranka“ najprvo zastarele volilne pravice pri zastopih, ki oskrbujejo premoženje naših cerkva, tako, da bi imel vsak faran pravico voliti po svojem prepričanju ljudskega zaupanja vredne ključarje, odpravite krivice, ki jih naše ljudstvo trpi vsled krivične in sedanjim razmeram neprimerne razdelitve nekaterih fara in zastarelih farških davščin; pokažite ljubezen do ljudstva s tem, da se bodo cerkveni dolgovi, od katerih pobirate že stoletja previsoke obresti, v 40 letih pobotali, ko bi vam naš kmet plačeval po 5% na leto in verjeli Vam bomo, da imate poštene namene. Ako bodete vse to reformirali, potem nas bode morda prepričali, da ste res ljudski prijatelji in marsikdo bo šel med vaše vrste. Dokler pa pustite te važne zadeve v miru in varujete v prvi vrsti svoje koristi, toliko časa Vas moramo smatrati za one vrste ljudi, ki iskoriščajo nevednost svojega bližnega v svoje strankarske namene.

Politične vesti.

Petindvajsetletnica nemškega „Schulvereina“. Pred 25 leti so Nemci zasnovali društvo, ki zbira prostovoljne doneske, da z njimi ustanavlja nemške šole v krajih, kjer so Nemci v manjšini. Društvo se je močno razvilo. Ker pa se Nemcem v Avstriji nikjer ne dela krivica, ampak se jim, kjerkoli le morejo količkaj zahtevati, ustanove nemške šole, je namen nemškega šolskega društva čisto drug: loviti hoče v svoje šole slovanske otroke in jih potujčiti. To tudi dela v velikem obsegu. Celó v Ljubljani, kjer vzdržuje občina 2 popolni nemški ljudski šoli, je ustanovila otroške vrte in šolo, v katero nalove tudi slovenskih otrok z obljubo, da dobe denarja. Nemški „Schulverein“ je najhujši sovražnik Slovencev. Kmalu za njim so Slovenci ustanovili „Družbo sv. Cirila in Metoda“, ki naj varuje slovenske otroke potujčenja. Ker pa nam Nemci, Italijani in z njimi vlada na Koroškem, Štajerskem,

Primorskem, da, celo na Kranjskem očitno kratijo pravice do šol, bi morala imeti naša šolska družba na milijone, da bi ustanovila šole povsod tam, kjer jih je Slovencem treba! Zato nam seveda ni obupati, ampak krepko delati, da sebe povzdignemo in izsilimo od vlade svoje pravice. — V Celovcu so imeli tudi veliko slavnost za „Schulverein“. Tam so hujskali proti Slovencem. Sad se je takoj pokazal. Čeravno ni Nemcev nihče izzival in je „Družba sv. Mohorja“, ki ima tam svojo tiskarno, zelo pohlevna, so ji vendar ponoči razbili vse, kar se je dalo pobiti s kamenjem.

Kranjski deželni zbor. Vlada je prekinila zasedanje državnega zbora in sklicala več deželnih zborov. Češki deželni zbor, ki vsled obstrukcije Nemcev delj časa ni mogel delovati, sedaj zopet zboruje. Kranjskega deželnega zbora vlada ni sklicala, čeravno ima rešiti mnogo prevažnih vprašanj. Obstrukcija klerikalcev je kriva, da naš deželni odbor ne more delovati. Klerikalci sami vejo in tudi priznavajo, da je s tem oškodovana cela dežela, tolažijo in izgovarjajo pa se s tem, da s svojega stališča upajo, koliko boljše bo takrat, ko sami dosežejo svoje namene, ki jih hočejo doseči s silo. Da vlada sedaj, ko je bil čas primeren, ni sklicala deželnega zbora niti poskusila, da ga oživi, kaže, da je prav vse jedno, ali imamo Kranjci delaven deželni zbor ali ne. In to naj bi oni klerikalci, ki imajo še kaj razuma in dobre volje, trezno premislili. Vsakdo ima pravico rabiti, da doseže svoj namen, katera-koli poštena sredstva, makar tudi obstrukcijo. Pameten človek pa rabi sredstvo le, če je

verjetno, da ž njim kaj doseže. Vladi je vse jedno ali deluje kranjski deželni zbor, ali imamo Slovenci kako delavno zastopstvo, ali Slovenci napredujemo ali ne. To je seveda sramotno za vlado, a pamet velevala, da se ne rabi sredstev, ki ne izdajo nič, ampak le delajo škodo. Seveda treba poleg pameti tudi poštenosti. Dr. Krek in dr. Šušteršič bosta sicer osramočena, ker sta tako slabo vodila svojo vojsko, a poštenost velevala, da se umakneta brez ozira na to, ali je njihova osebnica ponižana, da se ne bo še dalje delala škoda naši deželi in najbolj slovenskemu kmetu.

V državnem zboru so razpravljali o italijanskem vseučilišču. Italijani so imeli za dijake, ki se uče prava, že oddelek visoke šole (juridичno fakulteto) in sicer v Inomostu na Tirolskem. Nemški prebivalci tega mesta pa niso hoteli trpeti italijanskih dijakov, ampak lani so se nekega dne zbrale velikanske množice Nemcev, ki so napadli italijansko visoko šolo in vse razdejali. Surova sila Nemcev je Italijane spravila ob šolo, vlada se Nemcem ni upala protiviti in sklenila prenesti juridичno fakulteto iz Inomosta v Rovereto na južnem Tirolskem. Ta njena predloga se je sedaj oddala proračunskemu odseku. Italijani pa nemarajo iti v Rovereto, ampak zahtevajo zase vseučilišče v Trstu. Temu nasprotuje vlada, ker se boji, da bi vseučilišče v Trstu bilo zalega iridente t. j. onih, ki bi radi vse Primorje spravili pod italijanskega kralja. Ne glede na Avstrijo pa smo proti temu i mi Slovenci, ker je Trst na slovenski zemlji in naj so se tudi vanj zalegli Italijani. Tudi Slovenci so se oglasili v državnem zboru. Stotine

Listek.

Narodne šege in navade starih Vipavcev.

Priobčil Ciril Premrl.

(Dalje).

V cerkev so se navadno peljali ali jahali in sicer večinoma tako, da sta jahala ženin in nevesta na enem konju, starešina in teta na enem, „druga“ z „družicama“, ostali svatje pa posamič.

Nevesta je imela s seboj postarno, modro ženico, takoimenovano „kločo“. Ta je morala paziti, da je bilo z nevesto vse v redu. Kedar je vzel duhovnik pred altarjem prstane v roke, tedaj mu je morala dati nevesta žepno ruto; če se je pa sramovala in rekla, da je nima, mu jo je morala dati kloča. Ravnotako je morala paziti kloča na nevesto pri kosilu, da se je lepo in spodobno obnašala. Opomniti jo je morala posebno, če bi preveč jedla in pila ali če bi se prepusto držala. Po kosilu je prenehal ta njen posel.

Iz cerkve so šli k nevestinim starišem, tam kosili in večerjali. Kot zadnjo jed pri večerji so prinesli „presenc“, ponekod „pogačo“ ali „kolač“. Zadnjega so

naredili tako. Spekli so velik kolač iz najboljše pšenične moke, težak okrog 20 funtov ali tudi kaj več ali manj, kakor so se hoteli postaviti. Nekateri so primešali med moko tudi jajca. Na vrhu so bili narejeni različni okraski iz testa, med njimi pa je bilo narejenih toliko jamic, kolikor je bilo svatov. V vsako jamico je dal vsak svat toliko denarja, kolikor je hotel. Pobiralo se je tako, da ni mogel nihče vedeti, koliko je kdo drugi dal. Jeden je dal sold, drugi groš, tretji tolar itd., vsak je skušal, da bi dal največ. Včasih se je primerilo, da se je nabralo v pogači do 60, včasih pa tudi le po 5 goldinarjev, kakor so bili svatje bolj bogati ali bolj revni. Ko so deli vsak nekaj v kolač, je preštel „drug“ ves denar, kar se ga je nabralo. Kdor je dal največ, tisti je dobil pogačo in denar. Pridržati pa ga ni smel zase, ampak ga moral podariti nevesti. Če je bil izmed njenih ljudi, ji je podaril tudi kolač, če pa je bil izmed ženinovih svatov, ga je pridržal zase, privezal na visok kol in ga tako nesel, ko so peljali nevesto na ženinov dom. Vedno pa je bila velika čast, dobiti pogačo, čeprav se je moralo dati denar nevesti.

„Presenc“ so naredili tako-le. Napravili so tenko pločo iz testa, široko v premeru okrog poldrúgega čevlja. Nato so ubili mnogo jajc v zriban sir in to

naših dijakov mora študirati v tujini, ki ima od njih dobiček. Slovenci potrebujemo učilišče, kjer se bodo v domačem jeziku in duhu vzgajali slovenski uradniki in profesorji. Zato zahtevamo slovensko vseučilišče v Ljubljani.

V Pragi je obhajala stranka čeških kmetov desetletnico. Ob času svojega obstanka je mnogo storila, da se je češki kmet probudil in osamosvojil. Kmet ima svoje posebne potrebe in želje, zato ima svojo politiko in svojo stranko. Češka agrarna stranka ima v državnem in deželnih zborih zastopnike. Ob enem se je v Pragi vršila velika gospodarska razstava. Na slavnostnem shodu češke agrarne stranke je prišlo do ostrega spopada s klerikalci iz Moravske, ki se tudi štejejo med kmetske stranke. „Prijatelji kmeta“ so le zato, da ga nase privežejo, a češki kmeti vejo prav dobro, da kmet, ki hoče napredovati, ne more in ne sme podpirati klerikalne stranke.

Na Ogerskem ljudje že 5 mesecev ne plačujejo direktnih davkov državi, ker državni zbor ni odobril proračuna. Večina zbornice se s kraljem ne more sporazumeti in noče prevzeti vlade, ako cesar ne dovoli, da se bo v ogerski armadi ukazovalo in uradovalo v madjarskem jeziku. Zdaj so se pogajanja zopet začela.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem sta se jeli sovražni armadi zopet gibati. Najvažnejši dogodek bo v kratkem operacija japonske armade proti Vladivostoku. Šesta japonska armada že

prodira proti severu. Poveljnik je general Hasegava. Rusi so jim poslali nasproti šest polkov pehote in nekaj topničarstva. Prišlo je do majhnih spopadkov. Glavna ruska armada se je razprostrela 52 kilometrov nad Kaiyuanom 42 kilometrov široko čez železnično progo in se močno utrdila. Naravna lega je za Ruse zelo ugodna. Novodošlih čet iz Rusije približno 60 tisoč. Sploh vlada v ruski armadi nov duh, odkar je prevzel Linevič vrhovno poveljstvo. Zelo ljudomil je in pravi oče vojakom. Pravijo, da pozna vsakega, katerega je enkrat videl in ko jaha skozi tabor v spremstvu svojih generalov, ga vse navdušeno pozdravlja. Vedno se ustavi in nagovori sedaj tega sedaj onega vojaka.

Japonci so baje mandžursko železnico, katero so Rusi razdejali, do Tielina zopet popravili in postavili začasne mostove. Japonska armada se bo najbrž koncentrirala nasproti desnemu ruskemu krilu pri Tuntsiaku.

In kaj je z operacijami na morju? Admiral Roždestvenski, ki je tako srečno pripeljal svoje ladje na vojno pozorišče, je baje bolan. Pripisujejo mu vse mogoče bolezni. Japoncem bi bilo seveda ljubo, ko bi izginil ta mož, ki je dokazal svojo veliko strategično nadarjenost, z vojnega pozorišča. Nadomestil ga bo, kot pišejo, admiral Birilev. Tretje brodovje pod poveljstvom Nebogatovim se je združilo z brodovjem Roždestvenskija. Verjetno je, da bode sedaj nadaljevalo svojo pot proti Vladivostoku. Kapitan angleškega parnika „Arabia“ pa pripoveduje, da je rusko brodovje že v nedeljo srečal v Bašijskem prelivu, ki vodi iz Kitajskega morja v Tihi ocean. Tudi se poroča, da so se prevozne ladje,

razmazali čez testo. Nato je prišla zopet ploča iz testa in zopet jajca tako dolgo, da je bila cela stvar skoro čevelj visoka. Na vrhu so naredili okraskov iz testa. Tako kolač kakor pogačo je morala napraviti in speči „družica“.

Po večerji so peljali nevesto na ženinov dom, kjer se je dalje pirovalo. Drugega dne pri večerji so prinesli na mizo zopet posebno jed, takojmenovan „konfekt“ ali „markuco“. To so bile posebne vrste koreninice, ki se jih je izvotlilo, napolnilo s kako drugo sladko stvarjo in skuhalo. Od te „markuce“ je morala snesti nevesta dva, ženin tri kose. Po nekaterih krajih se je prineslo namesto „konfekta“ „bob“ na mizo. Tega je morala snesti nevesta dve, ženin pa tri žlice.

Ko so pripeljali nevesto do ženinove hiše, sta potegnili „druga“ sablje iz nožnic in sta jih držala navskriž čez vrata. Tako so morali iti svatje pod sabljami skozi vrata. Ko pa je hotela iti skozi nevesta, ki je bila zadnja, sta potegnili sablji nižje, ji tako zabranila vstop in je nista pustila vrniti, dokler jima ni česa podarila, kakega robca, pisanega traka ali kaj sličnega. Če pa ni hotela ničesar dati, se je moral ženin zanjo pogoditi in jima dati eno staro krono. Velika sramota pa bi bila za druga, če bi se jima

zmuznila nevesta skozi vrata. Tedaj jima tudi ni smela ničesar dati.

Kakor hitro je prišla nevesta v hišo, ji je dal jeden izmed svatov stol, na katerega se je vsedla, drugi pa ji je posadil na kolena majhnega fantiča, ki so mu rekli „kolenček“. Temu je dala nevesta jabolko, v katero je bilo zataknjenih več soldov, v sredi pa groš ali kak večji denar.

Nevesta je imela na glavi „šapel“ ali venec, ki ga je morala nositi tri dni in ki ga ni smela odložiti niti ponoči. Ko je šel ženin prvi večer k nevesti spat, ji je dal mesto blazine svoje hlače za zglavje. Še bolj čudno navado so imeli Kraševci, kjer se je vlegel ženin prvi večer v hlačah v posteljo. Zjutraj so prinesli svatje mladima zakonskima „šmarna“, ki sta ga morala oba še v postelji jesti. To je bilo pač bolj uljudno in lepo kot na Krasu, kjer so prinesli nevesti zjutraj v sobo svinjsko korito, čez katero se je morala nekaj časa držati. Ugibati, kaj da bi vse to pomenilo, ni niti lahko, niti hvaležna naloga, zato gremo naprej.

Da ni manjkalo plesa pri nobeni svatbi, ni potrebno posebej naglašati, kakor tudi ne, da je trajala „ohcet“ po več dni, dokler se niso svatje počasi preobjedli in prenapili, naveličali in odšli. (Dalje prih.)

ki so spremljale rusko brodovje, vrnile v Saigon. To bi potem kazalo, da nameravajo Rusi kar najhitreje pluti proti Vladivostoku, in da pričakujejo bližnje bitke.

In kje se mudi japonski admiral Togo? Jasno je, da ima Roždestvenski zdaj po združenju z Nebogatovom boljši material na razpolago. Ne samo kakovost, tudi število ladij je velike važnosti v veliki morski bitki, kjer igra le prepogosto goli slučaj veliko vlogo. Zato se Togo izogiba veliki, odločilni bitki in skuša operirati samo s torpedovkami. Rusko brodovje bo moralo pluti skozi dolgo vrsto japonskih torpedovk, ki imajo nalogo na vsak način oslabiti rusko brodovje, predno pride do odločilnega spopada.

Dopisi.

Iz Pivke 15. maja 1905. — Ako se ozremo nekoliko po naši lepi Notranjski, vidimo, da Notranjci uspešno napredujemo. Postojna dobi že letos neobhodno potrebno meščansko šolo. Idrija je lahko ponosna na svojo mestno realko, katera bo koristila celi Notranjski. Notranjska ima v novejšem času več parnih žag, katere pospešujejo trgovino z lesom in veliko pripomorejo do blagostanja Notranjske v gospodarskem oziru. V Bistrici imamo tovarno testenin, katere ljudem jako ugajajo. Notranjska si je ustanovila več mlekarskih zadrug, katere pač narodno gospodarstvo pospešujejo, ako se le v zanesljivih in za taki posel sposobnih rokah nahajajo. Naše posojilnice veliko pripomorejo, da narodno gospodarstvo napreduje.

Notranjska pa ne napreduje le gospodarsko, temveč tudi duševno. Napreduje naša mladina v izobrazbi in omiki. Ni več toliko slišati o ponočnem razgrajanji, pretepanji in pijančevanji kakor nekdej. Pokazalo se je posebno letos pri vojaških naborih, da mladina v omiki in v izobrazbi tudi po vaseh na deželi napreduje. Mladenci so se letos pri vojaških naborih tako dostojno obnašali, da zamoremo z uspehi glede omike in izobrazbe po ljudski šoli biti zadovoljni. Vidi se pa tudi pri raznovrstnih prilikah, pri zborovanji raznih društev, da je kmet zadnja leta v izobrazbi zelo napredoval. Slišijo se pri enakih prilikah govori, da bi človek skorej verjeti ne mogel, da je priprosti kmet sposoben tako logično govoriti. Razvidno je torej, da Notranjci v resnici uspešno napredujemo. Lahko se reče, da ljudska šola, katerih se je zadnja leta po Notranjskem veliko ustanovilo, donaša v obilni meri obresti.

Sv. Vid nad Cerknico. — Majnikov izlet v Rakitno je napravila ljudska šola pri Sv. Vidu nad Cerknico pod vodstvom vrlega učitelja g. Bajca in gđc. učiteljice Golob in preserska šolska mladež, katero je privedel g. nadučitelj Korbar. Izletnikom, katerih je bilo razmerna veliko, je gostilničar g. Logar dobro postregel. To je bil vesel in radosten dan za mlade junake. Pa tudi odrasli so govorili, da kaj takega še niso videli. To je bil pri nas, pri Sv. Vidu prvi izlet — in upajmo, da

ne zadnji — zato vsa čast g. učitelju Bajcu, ki ga je priredil, ne da bi se bil zbal ogromnega truda, ki ga je pri tem imel. Da se je pa udeležilo izleta toliko število učencev, se imamo zahvaliti tukajšnjim dobrotnikom in prijateljem šolske mladine, ki so darovali precej kronc za revne šolarje.

Novice.

Čislane naročnike, ki so nam poslali le poluletno naročnino, uljudno prosimo, da ob početku drugega polletja svoje naročbe pravočasno obnove. Ob enem prosimo vse prijatelje našega lista, da nam pridobe kolikor mogoče novih naročnikov. Naročnina za drugo polovico tek. leta znaša le 1 K.

Osebnosti. Grof Anton Pace, svoječasn okrajni glavar v Logatci in zadnji čas prvi sekcijski načelnik v ministrstvu za notranje posle, tajni svetnik itd., je šel v pokoj in je dobil najvišje odlikovanje za svoje delovanje. Nastanil se bo baje v Gorici. Pred kratkem mu je umrla soproga grofica Marija Pace, rojena baronica Winkler v starosti 41 let. Poročila sta se dne 22. novembra 1883 v Ljubljani. Zapustila je tri otroke. — Deželnovladni konceptni praktikant v Kamniku g. Anton Mencinger je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Postojno. — Učitelj gosp. Gustav Grossman v Matenji vasi pri Postojni je stalno vpokojen.

Anton Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. vladni svetnik v p. in bivši okrajni glavar v Postojni je praznoval 20. t. m. na Dunaju osemdesetletnico svojega plodonosnega življenja. Nad 20 let je načeloval kot pravi ljudski okrajni glavar političnemu okraju postojnskemu in še danes se ga okraj hvaležno spominja. Bil je v vsakem oziru blag, plemenit človek in dober rodoljub. Bil je cel čas svojega bivanja v Postojni načelnik upraviteljstvu postojnske jame in lahko trdimo, da se ima Postojna v prvi vrsti le njemu zahvaliti za sedanjost svetovno veljavo postojnske jame. On je bil neutrudljiv pospeševatelj jamskih koristi in je vsako prosto uro žrtvoval napredku postojnske jame. Postojna hrani blagega moža še vedno v najboljšem spominu. Županstvo in krajni šolski svet postojnski sta bila prava tolmača našega prebivalstva, ko sta mu ob osemdesetletnici telegrafično čestitala.

Njega visokost nadvojvoda Jožef Ferdinand je prišel, kakor se nam iz Žirov poroča, tudi letos v žirovsko dolino na lov divjih petelinov.

Nadzorništvo deželne naklade je deželni odbor na mesto ponesrečenega nadzornika g. Zora poveril g. svetniku Lončarju.

Oddaja košnje na travnikih gosp. Fr. Jurca v Postojni bo 19. junija. One, ki se zato zanimajo, opozarjamo na dotični oklic današnjega lista.

Telovadno društvo „Sokol“ v Postojni. Ker se na nedeljo, dne 21. t. m. napovedani izlet v Orehek in Prestranek radi neugodnega vremena ni mogel vršiti,

priredi se prihodnji dne 1. junija, oziroma 4. junija t. l. (v slučaju neugodnega vremena). Zbirališče je v telovadnici ob pol 2. uri popoldne. Odhod točno ob 2. uri. Bratje „Sokoli“ in prijatelji „Sokola“ se pozivljajo, da se vdeležijo izleta v kar največjem številu. Na zdar!

„O potrebi in koristi branja“ je predaval naš rojak visokošolec g. Martin Gorjanc Marijinim devicam v Studenem. Priporočal jim je naj veliko berejo, da se času primerno izobrazijo. Prav tako, a ne smejo Marijine device misliti, da jim zadostuje, ako berejo le veliko lažnjivega „Domoljuba“. Tega jim Gorjanec skoro gotovo ni pojasnil.

Postojnsko jamo si ogledajo naši bratje Srbi. Prijavili so jamskemu upraviteljstvu, da pridejo Binkoštni ponedeljek s posebnim vlakom iz Belgrada v Postojno.

Majnikovi izleti v Postojno. Četrty razred mestne realke idrijske in dekliški licej iz Trsta obiskali so v pretečenem tednu postojnsko jamo.

Stekel pes, ki je imel na ovratniku pasjo znamko občine Kastav v Istri, priklatil se je v pretečenem tednu v reško dolino in oklal 5 oseb, katere so morali poslati v Pasterjev zavod na Dunaj. Oklal je, kolikor se je dalo do sedaj dognati, tudi 9 psov. Pes je prišel po državni reški cesti do hiše gosp. Matije Ambrožiča v Novisušici in ko je tudi tu oklal nekega psa, vrnil se je zopet po državni cesti proti Ilirski Bistrici, a v Topolcu so bili o njegovem prihodu pravočasno obveščeni in so ga ubili.

Otrpnenje tilnika, ta nova bolezen se je zanesla že tudi v naše kraje. V Trstu sta umrli dve osebi, pripetili pa so se slučajno tudi na Koroškem.

Spomeniki v Ljubljani. Še letos dobi Ljubljana tri nove spomenike. Cesarjev spomenik postavijo pred justično palačo, Prešernov na Marijin trg, Vegov spomenik pa pred Franc Josipovo vojašnico.

Gadov in strupenih kač je letos po Krasu že sedaj jako mnogo. Blizu kilovškega kolodvora — na reški progi — je železniški čuvaj v enem dnevu ubil tri modrase in pet gadov.

Dobro časopisje. „Domoljub“ ta od samega škofa vernemu ljudstvu priporočeni in ljudskemu poneumljenju posvečeni list ima na svoji 153. strani nastopni „pogovor“: Marko: „Kdaj ima država dosti denarja, Jure?“ Jure: „Kadar zida šole!“ — „Kdaj se pa za ušesi praska?“ — „Kadar je treba kmetu pomagati!“ — Marko: „To se pravi, da je naša država popolnoma liberalna! Zato gre pa vse v Ameriko, kjer smo vsi enaki.“ Take bedarije piše naše katoliško časopisje za „naše dobro in verno ljudstvo.“

Prosveta.

Usoda slovenskega pisatelja. V štajerski Ribnici živi ponižen slovenski književnik Podravski, ki govori in piše slovenski, češki, ruski, poljski, srbsko-hrvatski in nemški. Od leta 1884. nadalje je prevel

ta mož na slovenski jezik sledeče poljske romane: „Z ognjem in mečem“, „Quo vadis“, „Križarji“, „Mali vitez“, „Rodbina Polaneških“ in „Potop“, dalje je prevel celo vrsto Sienkiewiczjevih, Prusovih in Konopnickinih novel in povesti, ogromno število ruskih novel in povesti, ruski roman Tolstega „Rodbinska sreča“, dalje nebroj čeških povesti in dram, slike H. Vajanskega, novele in črtice iz srbskega itd., tako da znaša število vseh njegovih prevodov najrazličnejših slovanskih pisateljev nad 500 tiskanih pol. A mož je še poleg tega spisal dva izvirna romana, več izvirnih povestí in novelet, podlistkov, člankov, poročil ter neštivilno notic za najrazličnejše naše politične in leposlovne liste. Pisal je v češkem, ruskem jeziku, tako da obsega vse njegovo delo gotovo nad 600 tiskanih pol. V 20 letih napisati 600 tiskanih pol, poleg tega pa še po odvetniških pisarnah pisariti, obdelovati svoje njivice, odgajati devetero otrok, je pač veliko. — No, tudi ta mož presilnega dela ni zmogel. Sredi minolega leta je nesrečnež zblaznel ter je bil odpeljan v blaznico Feldhof pri Gradcu, kjer je ostal do konca marca t. l. Tu pa je bila tudi že njegova najstarejša hči, ki je od prevelikega napora ob bolni materi in bolnem očetu tudi zblaznela. Uničena in na beraški palici je torej danes vsa rodbina Podravskega, ki je delal 20 let „kakor črna živina“ za slovensko književnost, ki pa si je komaj prislužil slane kropa in se je končno dopisateljval do Feldhofa in do beraštva!

Meščanska šola v Postojni. Pri obravnavi glede šolskih prostorov dné 15. t. m. so navzoči zastopniki posameznih občin postojnskega šolskega okraja skoraj soglasno odobrili ponudbo krajnega šolskega sveta, oziroma občine postojnske, da se dotični, za meščansko šolo potrebni prostori napravijo s primernim razširjanjem sedanjega šolskega poslopja in da k takemu razširjanju prispeva cel šolski okraj. S tem bo izdatno pomagano trgu in celemu okraju; stavbni stroški se bodo prav izdatno skrčili. Skrbljivo bo pa tudi v vsakem oziru za šolo, ki bo dobila na najlepšem kraju trga svoje šoli primerne prostore. Že pri nakupu Fentlerjevega posestva so razni dobrotniki želeli, da naj bi tako krasen in drag prostor ne služil le ljudski šoli, ki je bolj lokalnega pomena, marveč naj se tam zgradi tudi potrebne prostore za meščansko ali nižjo trgovsko šolo. Z omenjenim sklepom bo tedaj ustrezno tudi onim dobrotnikom, ki so z izdatnimi prispevki pripomogli, da se je Fentlerjevo posestvo nakupilo. Krajni šolski svet postojnski je na dan obravnave interesentom predložil že izgotovljeni načrt in troškovnik, katerega ima še šolska oblast odobriti. Iz-za kulis prihajajo glasovi, da se nam nameravajo delati od gotove strani po vsaki ceni zapreke. Koliko je na tem resnice, bo pokazala prihodnost in takrat bomo tudi o stvari obširneje govorili.

Šola v Knežaku se razširi v štirirazrednico.

Ustna matura na naših srednjih šolah se bode vršila tako-le: na prvi ljubljanski gimnaziji v času

od 1. julija do 7. julija; na drugi ljubljanski gimnaziji v času od 1. julija do 5. julija; na kranjski gimnaziji v času od 17. julija do 21. julija; na novomeški gimnaziji v času od 26. junija do 28. junija; na ljubljanski višji realki pa v času od 10. julija do 15. julija.

Tako je prav! C. kr. okrajni šolski svet v Krškem je imel 15. t. m. sejo, v kateri je sklenil, odslej dopisovati vsem šolskim in drugim oblastim izključno le v slovenskem jeziku, ki je odslej nadalje uradni jezik te šolske korporacije. Drugi okr. šolski sveti naj bi vestno posnemali ta vzgled!

Ustanove za obrtna učilišča. Naučno ministrstvo razpisuje za obisk obrtnih šol večje število ustanov. Ustanove veljajo tudi za obiskovalce zimskih kurzov za stavbne obrtnike. Neimovitim, a podjetnim in nadarjenim pomočnikom (in tudi mojim) zidarskega, tesarskega in kamnoseškega obrta je torej dana prilika, dobiti za obisk takih kurzov, ki se nahajajo tudi na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, izdatno podporo (40 K na mesec). Ne dvomimo, da se je v dosego te podpore oglasilo precejšnje število prosilcev, kar bo zelo pripomoglo k napredku te domače obrti.

„Dunajsko izobraževalno društvo“. Iz poročila o občnem zboru tega dunajskega izobraževalnega društva posnemamo, da se je izposodilo iz društvenih knjižnic v minulem letu 1,244.000 knjig, da je priredilo društvo 144 znanstvenih predavanj, 43 ljudskih koncertov in 34 recitacij. (Recitacija se imenuje glasno branje pesnikov ali pisateljev.) To so uspehi, ki jih ne bodo mogla naša ljudsko-izobraževalna društva seveda nikoli doseči, ki nas morajo pa vendar vzpodbujati, da se nadaljuje med Slovenci začeto izobraževalno delo.

Narodno gospodarstvo.

Slapenska posojilnica v Vipavi se je v preteklem letu prav krepko razvijala ter izkazuje s koncem leta 1904 v vseh oddelkih pomnoženo poslovanje v nepričakovani meri, kar dokazuje, da si je pridobila splošno zaupanje pri ljudstvu, kar nam svedoči naslednje poročilo: Prometa je bilo K 1.311.260·77. Pristopilo je v letu 1904 novih zadruženikov 77, izstopilo pa 28 in vsled tega narastlo število istih na 749, 125 zadruženikov je imelo v glavnih deležih po 10 K = 6030.—, 624 zadruženikov je imelo v opravičnih deležih po 2 K = 1262.— skupaj K 7292.—. Hranilnih vlog je bilo koncem leta 1903 K 626·175·13, v letu 1904 se je vložilo K 272·031·30, skupaj 798·206·43, vzdignilo pa K 190.240·46, ostalo je torej naloženega K 608.181·97, k temu prištejemo kapitalizovane obresti za K 23.637·79 in dobimo stanje hranilnih vlog koncem leta 1904 K 631.819·76. Stanje hranilnih vlog se je zvišalo v letu 1904 za K 105.644·63. Vsa zadruženikom dana posojila so znašala v letu 1903 K 539.823·70, tekom leta 1904 se je posodilo zadruženikom K 192.040·83, skupaj K 731.864·53, med letom so zadruženiki vrnili K 114.491·67, dolgujejo torej zadruženiki

vsega K 617.372·86. Stanje posojil se je zvišalo v letu 1904 za K 78.549·16. Čistega dobička je bilo K 7.365·13.

Pri občnem zboru slapenske posojilnice v Vipavi so bili izvoljeni sledeči gospodje: Načelstvo: Fran Punčuh, nadučitelj v Vrhpolju, načelnik; Alojzij Ferjančič, župan v Slapu, načelnika namestnik; Anton Hrovatin, pos. v Vipavi; Jakob Fajdiga, trgovec v Vipavi; Ivan Semenič, pos. v Podragi; Josip Petrovčič, gostilničar v Vipavi; Josip Volk, pos. na Erzelju; Ivan Marc, pos. na Planini; Anton Volk, pos. v Velkem polju. Nadzorstvo: Ivan Nosan, c. kr. sodni svetnik v Vipavi, predsednik; Karl Mayer, grajščak in župan v Ložah, predsednika namestnik; Ivan Premru, trgovec v Št. Vidu, Maks Žgur, c. kr. poštar in župan v Colu, Anton Perhavec, pos. in gostilničar v Vipavi. Zaupniki: Fran Štokelj, pos. na Planini, Aleksander Hrovatin, pos. na Dupljah, Avgust Žgur, pos. na Gočah, Alojzij Kobal, župan v Podkraju, Anton Anžič, župan v Podragi.

Cesta iz Postojne preko Velikega Otoka, Zagona in Gorenj do Vipave z stranskimi progami do Studenega in do državne ceste v Hrušici. Dne 18. t. m. je obravnaval gospod agrarni komisar c. kr. vladni tajnik g. Fran Župnek v zadevi naprave načrta, določitev črte in izločitev potrebnega sveta za to cesto v občinski pisarni v Postojni, kamor so bili vabljeni vsi zainteresirani. Udeležili so se razprave: zastopniki cestnega odbora vipavskega gg. načelnik K. Mayer, in členu Iv. Lavrenčič in Mirko Prhavec, zastopniki cestnega odbora postojnskega gg. načelnik Jos. Dekleva in členu Anton Ditrich in Gregor Pikel, zastopnik trškega oskrbnništva postojnskega g. F. Arko in zastopnik hasberške graščine g. Hanusch. Doseglo se je popolno sporazumljenje v vseh vprašanjih tako, da bi bilo mogoče na podlagi protokolarnega dogovora takoj izgotovljati trasiranje in izgotovljati nadrobne načrte.

Volitev 2 členov in 2 namestnikov v komisijo za pogozdovanje Krasa se je vršila dne 20. t. m. pri okrajnem glavarstvu v Postojni. Volitve so se udeležile večinoma občine postojnskega sodnega okraja; drugi okraji so bili le slabo zastopani in iz vipavskega sodnega okraja ni bilo prav nobenega volilca. Voljena sta bila kot členu dosedanja zastopnika gg. Matija Ambrožič iz Novesušice in Josip Cuček iz Knežaka; kot namestnika pa gg. Fran pl. Garzarolli župan iz Senožeč in Karl Mayer, grajščak iz Lož pri Vipavi.

Uravnava Pivke na Notranjskem bi stala po napravljenih načrtih 1,100.000 K. Ker je s tem zneskom zadeva neizvedljiva, sklenil je deželni odbor, da naj bi se uravnava primerno skrcila, in da naj se v ta namen izvršijo potrebne predpreiskave.

Turbino s 85 % efektom, tudi pri $\frac{1}{4}$ vodnem pokritju si je nabavila tvrdka Žnideršič & Valenčič, tovarna testenin v Ilirski Bistrici. Iznajditelj te turbine — ki se je v tovarni imenovane tvrdke prvokrat prekusila — je gospod Avgust Nussbaum. To je pač najvišja izraba vodne sile, katero je moderna tehnika do danes dosegla.

Za planinarstvo na Kranjskem se zanima poljedelsko ministrstvo. Baje hoče žrtvovati večje svote v povzdigo te pri nas zelo zanemarjene kmetijske panoge. Sliši se, da si bodo letošnje poletje ogledali strokovnjaki naše planine. Namērava se tudi preštudirati razmere na Nanosu in s pomočjo planšarstva pospešiti živinorejo na Notranjskem.

Oddaja smodnika za streljanje zoper točo na Kranjskem. Kakor dosedaj, bo deželni odbor kranjski tudi tekoče leto preskrboval smodnik za streljanje zoper točo. Naročniki naj se obrnejo s kratko tozadevno prošnjo naravnost na deželni odbor. Obenem z naročitvijo je poslati deželni blagajnici v Ljubljani za vsak naročeni zaboj s 25 kg. 21 K. Pripomni se, da je vojna uprava letošnje leto zvišala ceno smodniku.

Hroščevo leto bode letos, a ne povsod; v političnem okraju postojnskem je letos izvanredno veliko črva in bo za te kraje kebrovo leto šele 1906. Deželni odbor in menda tudi deželna vlada gotovo ne vesta, da kebrovo leto ni povsod istočasno, sicer bi se ne pozivilo vse občine, da naj vse potrebno vkrenejo, da se v smislu postave pokončujejo hrošči.

Hrvatsko mesto Koprivnica je sklenilo, da da onim, ki hočejo v Koprivnici sezidati tovarne, brezplačno svet, milijon opek in ves stavbeni les. Tudi bo njihovo podjetje 20 let občinskega davka prosto. Mestni zastop javlja dalje, da ima Koprivnica 16.000 prebivalcev, lepo železniško zvezo in veliko cenih, pridnih in treznih delavcev. Več se izve pri magistratu v Koprivnici.

Isterski deželni zbor se bo bavil v predstojećem zasedanju z deželnim jamstvom za električno železnico Matulje-Opatija-Lovrana z odcepljenjem na Reko.

Za kratek čas.

Lahka volitev. Sodnik: „Obsojeni ste na štiri dni ali 40 kron, kaj vam je ljubše?“ Obtoženec: „Prosim toraj 40 kron.“

Nedolžen. „Sodnik: „Ali ste res rekli, oče Dermota, da je sosed Kolenec tat in slepar?“ — Dermota: „Res je, res, ali jaz, gospod sodnik, tega nisem rekel!“

Muhasta tolazba. A: „Če pomislim, koliko me stane lovska karta, koliko zapravim pri lovu, koliko raztrgam obleke in obutala in koliko zamudim doma, stane me vsak zajec, katerega ustrelim, vsaj 10 kron!“ B: „Zahvali torej Boga, da jih tako malo ustreliš.“

Strup za podgane. Deček pride v prodajalnico ter zahteva strupa za podgane. „Za koliko“, vpraša ga trgovec. „Gospod, natanko tega ne vem, pa kakih 30 jih je že!“ odgovori deček prostodušno.

Mala oznanila.

Iščem hišnika za svoji hiši v Postojni. Nastopiti je ta posel 1. julija t. l. Ponudbe naj se pošljejo na Josipa Lovrenčiča v Ljubljani, Dunajska cesta 31.

Trgovski vajenec (učenec) poštenih starišev, ki je z dobrim vspehom dovršil vsaj ljudsko šolo in ki ima veselje do trgovine se sprejme v trgovino Antona Ditricha v Postojni.

Konjska oprava za enega konja (Englischeschier) kakor tudi 1 neobrabljen šivalni stroj za krojače prodaja po ugodni ceni gospa Josipina Kraigher v Postojni.

Krojaškega učenca sprejme pod jako ugodnimi pogoji krojaški mojster Milan Poljanšek v Dolenjem Logatci.

9 dobro ohranjenih oken 150 cm visokih in 90 cm širokih iz macesnovega lesa prodaja po nizki ceni Fran Paternost »Narodni hotel« v Postojni.

Dva mizarska pomočnika sprejme takoj Franc Šemerl, mizar v Planini pri Rakeku.

Razglas.

Konkurzna zaloga blaga iz konkurza kramarce Karoline Sotelšek v Zagorji, obstoječa iz špecerijskega in manufakturnega blaga in iz prodajalniške oprave v sodno določeni cenilni vrednosti za 820 K 94 v prodala se bode ponudbenim potom en bloc — to je po čez — onemu, ki bode največ ponudil. Pismene ponudbe poslati najpozneje do

1. junija 1905

upravniku konkurzne mase brez varščine.

Kupnino je plačati takoj po sprejemu ponudbe v gotovini upravniku konkurzne mase in si upravnik konkurzne mase izrecno pridrži pravico ponudbe sprejeti ali ne, ne da bi moral za-to navesti razloge.

Popisni in cenilni zapisnik more se ogledati do **1. junija 1905 v Ilirski Bistrici.**

Uprava mase morebitnim kupcem ne jamči ni za množino ni za kakovost v cenilnem zapisniku navedenega blaga in kupec mora takoj po sprejemu ponudbe na svojo nevarnost in stroške prevzeti zalogo blaga.

Upravnik konkurzne mase

Dr. Alojzij Žnidarič,
c. kr. notar v Il. Bistrici.

JOSIP JURCA

krojaški mojster

na Jamski cesti št. 243 v Postojni

se priporoča **v izgotavljanje moških oblek**, kakor tudi **uniform po najnovjšem kroju.**

Solidno delo in zmerne cene.

40 %

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovjšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKALA

iz Smihova. •• Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno- in dvomlazno 30 do 35 m mlaza. Skladišče vseh gasilnih potrebščin in gospodarskih strojev itd.

Tudi na obroke.

S spoštovanjem

podružnica R. A. Smekal.

Ivan Zwölf

sobni slikar in pleskar

== v Postojni.

Prodaja barv, firneža, laka, čopičev i. t. d.

Priporoča se slav. občinstvu za naročila v njegovo stroko spadajočih del ter zagotavlja

== točno in solidno postrežbo. ==

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Oddaja košnje.

V ponedeljek, dne 19. junija dopoludne ob 8. uri pričela se bo

oddaja košnje na travnikih

Frana Jurca v Postojni

potom javne dražbe. Oddalo se bo prvo in drugo košnjo. Začetek pri opekarni („cegenci“).

Natančni pogoji razglasili se bodo pred začetkom dražbe.

Trava je jako lepa in obeta obilno košnjo.

Fran Jurca

veleposestnik v Postojni.

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1.10, plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 50 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la krakovske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1.20, à la ograde, trde po gld. 1.50, ograde fine po gld. 1.80 kilo. — **Velike klobase** ena 20 krajcarjev.

Slivovka, brinovec, pristen, liter gld. — 70 do 1.20, **brinov cvet** liter gld. 1.50. — To priznано dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in razpošiljalec živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Usojam si slav. občinstvu naznanjati, da sem prevzel

R. Valenčičevo (Fadgučevo) gostilno v Trnovem

v najem in bom točil vedno najboljša istrska vina ter postregel z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporoča
udani

Fr. Žnidaršič.

V Trnovem, 20. marca 1905.

Najnovejše moderno opremljeno
kopališče

tik hôtela.

Gostilniški vrt s
prijazno utico.

Hôtel TOMŠIČ
Dobro znani
Ustanovljen 1. 1885. Ilir. Bistrica. Ustanovljen 1. 1885.

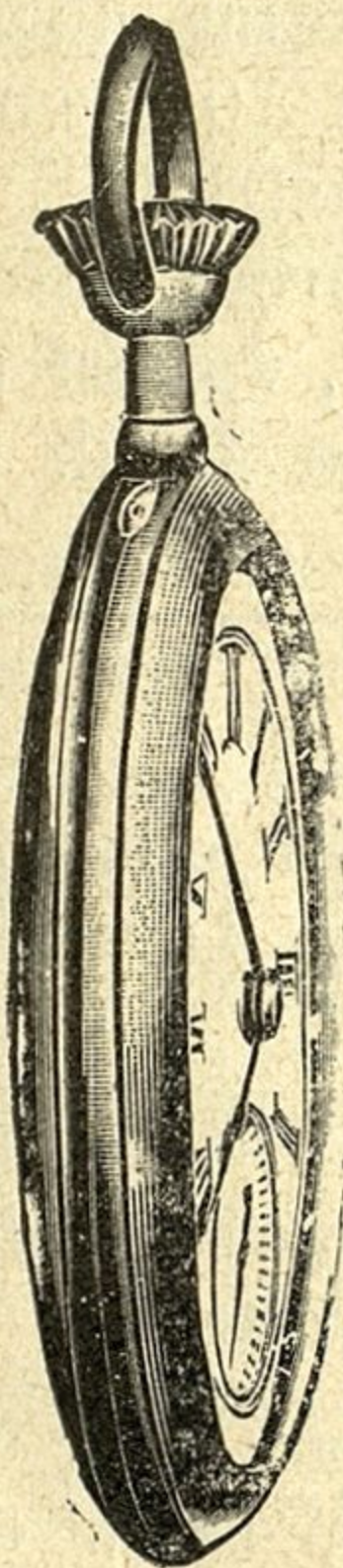
Priporoča :

pristna vina in izborna
pivo.

Dobra kuhinja, zmerne cene.

Prenočišča

za p. n. gg. goste po nizki ceni.



Zahtevajte cenike zastoj
in poštnine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

== **U r a r** ==

in **trgovci** zlatnine in srebernine,

delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v

Bielu, Genovi in Glashütte.

P. T. znancem in gostom na-
znanjam, da opustim
s 1. junijem t. l.

gostilniško obrt.

Kakor doslej je pa tudi v
naprej na razpolago

stanovanje in gospodarsko
= poslopje oziroma hlev. =

Postojna, 23. maja 1905.

Josipina Vičič

= hotel pri „Levu“. =



Šolske tiskovine

priporoča

— tiskarna —

J. Blasnika naslednikov

v Ljubljani.

o o o

Istotam izvršujejo se tudi

**vsa druga tiskarska in litogra-
fijska dela.**

Pekarija in trgovina

= raznega blaga. =

Velika zaloga pristnega
vrtnega in poljskega

semena, 

Barthelnovega apna
za klajo živine in

 rudeče soli.

Ludovik Ditrich, Postojna.

Fr. Stupica

Ljubljana

= Marije Terezije cesta št. 1 =

v Ančnikovi hiši poleg Figovca

priporoča

*Portland- in Roman-cement, železniške
šine, traverze, storje, dratence, kovane
cevke, ključavnice in okove, štedilnike in
peči, pumpe za vodo, pocinjene, svinčene in
asfaltirane cevi, nagrobne križe, kotle za
klajo, kuhinjsko opravo, mrežo in bodečo
šico za ograjo, mizarsko in ključavni-
čarsko orodje.*

Velika zaloga

slamareznic, čistilnic, gepeljnov, mla-
tilnic, plugov, bran in samokolnic.

Pleskar, dekoracijski
in sobni slikar

Ivan Inocente

v Postojni

priporoča se slav. občinstvu za izvrševanje
raznih v njegovo stroko spadajočih del
po zmernih cenah ter točno in solidni
izvršitvi.

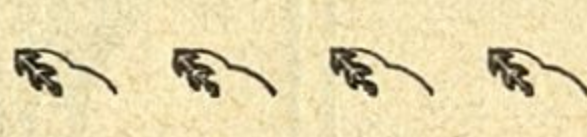
Osobito se priporoča za izdelovanje
firmских tabel in trgovskih napisov.

V zalogi ima tudi vedno veliko izber
raznih barv, firnežev, lakov, čopičev itd.
po nizkih cenah.

Za vsa izvršena dela se daje
jamstvo.

Narodni hôtél v Postojni

.. .. se priporoča slav. občinstvu.

Izvrstna kuhinja, 
 izborna pijača.

Prenočišča.

Omnibus pri vsakem vlaku, tudi vozovi
za gospode potnike.

Za večje prireditve velika dvorana.

T. TOLLAZZI

Dol. Logatec

trgovina z mešanim blagom na debelo in drobno.

Zaloga železnine: lita železna posoda, žage, pile, verige, žebli, žice, železna in
pocinjena ploščevina, vlití kotli, šine za kolesa, poljedeljsko orodje, vlití peči itd.

Zaloga Portland- in Roman-cementa na debelo.

Trgovina s porcelanom in steklom: namizne posode, umivalne oprave,
namizne viseče in stenske svetilke.

Rum, cognac, namizna vina.

Razne rudninske vode, Rakocy, Emma-Quelle, Preblavska Radgonska in Rogaška.

Zaloga papirja, pisarniškega, šolskih zvezkov, svilnatega papirja, raznovrstnih razglednic itd.

Prodaja oljnatih in prstenih **barv**, firneža; laka čopičev, karbolineja, lepa
za mizarje.

Trgovina s poljskim in vrtnim semenom in poljskimi pridelki. Raznovrstna
vina, kakor istrijsko, dolenjsko, dalmatinsko, štajersko in vipavsko na
debelo in drobno.

Izvozna pivovarna in sladnica

— v Senožečah —

priporoča priznано najboljša à la **Plzensko marcno** kakor tudi **eksportno pivo** v sodčkih in steklenicah po konkurenčnih cenah in zagotavlja najboljšo postrežbo.

➡ **Izvoz po vseh deželah.** ➡

Zaloge se nahajajo v Postojni, Planini, Bovcu, Cerknici, Logatcu, Št. Petru, Vipavi, Šturjah, Opčini, Proseku, Kozini, Podgradu, Rihenbergu i. t. d.

Glavna zaloga je v Trstu.

Velika trgovina specerije, galanterije, železa, porcelana, stekla, barv,
— kolonijalnega blaga na debelo in drobno in pekarija —

Anton Ditrich v Postojni

priporoča za prihodnjo spomlad svojo **bogato zalogo zanesljivo kaljivih poljskih semen** kakor: deteljo domačo in nemško (lucerna), peso orjaško (Oberdorfer, Eckendorfer in Mammuth), ki se v naših krajih izredno dobro ponaša, razne trave, kakor francoska in italijanska travulja, mačji rep itd. ter vsakojakega **vrtnega semena**, osobito veliko izber cvetlic.

— Prodaja rudeče soli in redilnega praška za živino. —

Fino pecivo raznih sladčic, fina namizna vina v steklenicah, raznovrstno šganje, osobito zelo priporočljiv je zdravilni konjak in fini rum. Ruski čaj. Razna rudninska voda.

➡ Zastopstvo za Notranjsko priznано najboljšega strešnega krila „ETERNIT“, patent Hatschek. ➡

Zaloga Portland in Roman-cementa na debelo

— ter vsih potrebščin za stavbe. —

Cene najnižje in povsem konkurenčne.

➡ Trgovcem primeren, popust. ➡

Trgovina z
usnjem.

IVAN SEUNIG

Trgovina z
usnjem.

LJUBLJANA, Stari trg 7.

Priporoča svojo dobro urejeno zalogo **podplatov**, enojnih, dvojnih in trojnih švicarskih **vachè. hemlok** (na podplatih) **waldivia, Australia, Croupons** raznih mark, **Vachè-Croupons** pristnih švicarskih podplatov, notranjih podplatov, **teletine, kravine** in **likanega usnja** kakor tudi **čohovine** (Pittling) lastnega izdelka. — **Lakirano, sedlarsko, jermenarsko, knji-goveško, jelenovo** in **kozje usnje**. — **Čevljarske potrebščine, kopita** in **vsako-
vrstno orodje.**

Vedno v zalogi: **Prava francoska teletina, Satine, Kid-usnje** in **irhovina** (Chevreaux), **ruska juhtovina, kože in golenice, ribji** in **goveji loj, ribja mast** in **degras za strojarje, laneno** in **rudninsko olje** ter **olje zoper prah.**

◆ ◆ ◆
Direktni uvoz.

◆ ◆ ◆
Kupuje in prodaja: **ježice, volno, ščetine, mezro** in **arovco.**

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

• posluje •

vsak petek od 9.—12. ure dopoldan.

Obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

☞ **Daje posojila po 6%** ☞

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

— ○ ○ ○ —
Promet leta 1904 znaša **1,030.010 K 11 v.**

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.

Izhaja dvakrat na mesec. Velja po pošti prejeman za celo leto 2 K, za pol leta 1 K. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — **Naznanila** se računajo za celo stran 25 K, za pol strani 15 K, za četrto strani 8 K, za osminko strani 4 K. **Mala oznanila** po 20 vin. od petit-vrste. Ako se inserati večkrat tiskajo, ceneje. — Uredništvo in upravnništvo se nahaja v **Postojni hišna št. 256.** — Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo, rokopisi ne vračajo.